

Public-Private Partnership NewsLetter

01/09/2017 – 08/09/2017

Україна, м. Київ, вул. Велика Васильківська, 9/2, офіс 67, тел. (044) 500-79-71

www.jurimex.ua, www.jurblog.com.ua

У рамках щотижневих оглядів змін законодавства, які готуються юристами практики державно-приватного партнерства JURIMEX, до вашої уваги пропонуються новини правозастосування та нормотворчості у сфері державно-приватного партнерства та його форм, у тому числі концесій, а також пов'язаних з державно-приватним партнерством інструментів, таких як приватизація, оренда державного та комунального майна, корпоратизація державних підприємств, а також отримання державної допомоги суб'єктами господарювання як одна з форм державної підтримки.

ОФІЦІЙНО ПРЕЗЕНТОВАНО ПРОЕКТ НОВОГО ЗАКОНУ ПРО КОНЦЕСІЇ

08 вересня 2017 року Міністерство економічного розвитку і торгівлі України офіційно [презентувало](#) проект Закону України «Про концесії» для представників депутатського корпусу, центральних органів виконавчої влади, а також для представників бізнесу. На [зустрічі](#) з питань реформування концесійного законодавства юридичну компанію “JURIMEX” представила керівник практики державно-приватного партнерства Юлія Коваль. Наразі триває процес внесення коректив з урахуванням пропозицій бізнесу, однак концептуальні положення пропонованого на обговорення проекту відображені в офіційній [презентації](#). Серед ключових новел відзначимо такі:

- уніфікація підготовчих процедур для усіх, без винятку, форм державно-приватного партнерства, однією з яких є концесія (підготовка пропозиції про здійснення ДПП, проведення аналізу ефективності здійснення ДПП та прийняття рішення про здійснення ДПП);
- визначення основних ознак концесії, які покликані надати орієнтир державним партнерам щодо розмежування концесій з іншими формами державно-приватного партнерства;

- об'єднання та чітка регламентація концесійних конкурсних процедур з метою усунення суперечливих положень чинного законодавства;
- запровадження можливості укладення *direct contracts* з організаціями, що фінансують проект;
- можливість переоформити чинні орендні відносини на концесію;
- врегулювання питання передачі земельної ділянки та ціла низка інших питань.

Слід зазначити, що запропонований проект Закону про концесії вирішує чимало питань та суперечностей і переважно враховує висловлені раніше пропозиції, які вже не перший рік активно озвучуються в експертному середовищі. Однак цей законопроект не вирішує (хоча за своїм спрямуванням він і не повинен вирішувати) **багатьох інших проблем**, які виникають з огляду на специфіку застосування **бюджетного, податкового, земельного, містобудівного законодавства**, а також цілої низки окремих правових актів. За підрахунками Мінекономрозвитку наразі близько **28 законодавчих актів потребують внесення змін з урахуванням нового проекту закону про концесії**, робота над якими є наступним етапом реформування концесійного законодавства.

НОВИЙ ЗАКОН ПРО ОСВІТУ ПРИЙНЯТО БЕЗ ВРАХУВАННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА

05 вересня 2017 року Верховною Радою України прийнято новий Закон «Про освіту» (реєстр. № [3491-д](#) від 04.04.2016), проектом якого передбачалося врегулювати особливості державно-приватного партнерства у сфері освіти. Однак під час обговорення у Верховній Раді України згадані **положення щодо специфіки ДПП було виключено з тексту**, тому наразі залишається керуватися загальними положеннями Закону України «Про державно-приватне партнерство», який дозволяє здійснювати ДПП у сфері надання освітніх послуг, хоч і не містить жодної специфіки. Нагадаємо, що концептуальні положення щодо галузевих особливостей ДПП у сфері освіти, які пропонувалися згаданим проектом, були висвітлені у нашому [попередньому](#) огляді змін законодавства. Наразі Закон готується на підпис Президенту.

ПЕРСПЕКТИВИ ПРИВАТИЗАЦІЇ ТА ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА У СПИРТОВІЙ ГАЛУЗІ

07 вересня 2017 року відбувся круглий стіл «Реформування спиртової галузі в Україні: час приймати рішення». Лише у двох країнах Східної Європи залишилися монополія на виробництво спирту – Україна та Білорусь, адже спиртові заводи не є стратегічно важливими підприємствами, що робить їхнє перебування у державній власності питанням часу. У рамках круглого столу було обговорено низку принципів питань для розвитку спиртової галузі України, зокрема, **можливості та ризики приватизації спиртових заводів** з урахуванням розрізних позицій, відображених в існуючих законопроектах (*проект реєстр. № [5445](#) від 23.11.2016 «Про демонополізацію та впровадження ринкових засад функціонування спиртової галузі», проект реєстр. № [4861](#) від 23.06.2016 «Про особливості приватизації підприємств спиртової та лікеро-горілчаної промисловості», проект реєстр. № [5516](#) від 09.12.2016 «Про демонополізації. Спиртової галузі за участі трудових колективів»*). За результатами обговорення було підготовлено низку [рекомендацій](#), однією з яких стала рекомендація щодо **розвитку державно-приватного партнерства** через використання переваг техніко-технологічного парку як провідника техніко-технологічної та наукової політики розвитку спиртової галузі щодо виробничого впровадження наукоємних розробок, високих технологій та забезпечення промислового випуску конкурентоспроможної продукції. У роботі круглого столу від юридичної компанії “*JURIMEX*” взяла участь керівник практики державно-приватного партнерства Юлія Коваль.

ЗАРЕЄСТРОВАНО ПРОЕКТ ЗАКОНУ ПРО ПРИВАТИЗАЦІЮ

04 вересня 2017 року у Верховній Раді України зареєстровано урядовий [проект](#) Закону про приватизацію державного майна (реєстр. № 7066). Проектом пропонується встановити нову спрощену класифікацію об'єктів приватизації – об'єкти *малої приватизації* та об'єкти *великої приватизації*. До великих за рішенням КМУ віднесуть лише найбільші об'єкти з найвищим потенціалом привабити стратегічного іноземного інвестора і які будуть продаватися із залученням інвестиційного радника. Водночас об'єкти малої приватизації зможуть бути реалізовані за допомогою відкритих аукціонів онлайн. Стартовою ціною буде чиста вартість активів (вартість активів мінус зобов'язання), або **1 гривня**, якщо чиста вартість від'ємна.

ЗАРЕЄСТРОВАНО ПРОЕКТ ЗАКОНУ ПРО ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ

06 вересня 2017 року народним депутатом України Мураєвим Є.В. було внесено до Верховної Ради [проект](#) Закону про внесення змін до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (*щодо додержання принципів місцевого самоврядування*) (реєстр. № 7073). Необхідність внесення змін обґрунтовується тим, що жорстке регулювання місцевої допомоги не відповідає демократичним принципам, закріпленим, зокрема, в Європейській хартії місцевого самоврядування, та не є вимогою Угоди про зону вільної торгівлі між Україною та ЄС. Натомість пропонується зняти обмеження із заборони державної допомоги з муніципальної підтримки суб'єктів господарювання. Зауважимо, що в Угоді про асоціацію з ЄС мова йде про заборону *державної* допомоги, яка спотворює або загрожує спотворенню конкуренції (стаття 262). Однак у Повідомленні Європейської Комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107(1) ДФЄС зазначається, що до державних ресурсів належать ресурси державного сектора, у тому числі ресурси *внутрішньодержавних одиниць (децентралізованих, федеративних, регіональних та інших)*. Така позиція свого часу була закріплена судовою практикою Суду ЄС (*рішення Суду справедливості від 14 жовтня 1987 року, Germany v Commission, 248/84, ECLI:EU:C:1987:437, пункт 17; рішення Суду загальної юрисдикції від 06 березня 2002 року, Territorio Histórico de Álava and Others v Commission, Об'єднані справи T-92/00 і 103/00, ECLI:EU:T:2002:61, пункт 57*), яку Україна за Угодою про асоціацію з ЄС зобов'язалася застосовувати як джерело тлумачення критеріїв державної допомоги. *Нагадаємо, що більш детально ознайомитися зі змістом нововведень та способами запобігання негативним наслідкам можна у [статті](#) Юлії Коваль «Державна допомога vs конкуренція: хто кого?», а також переглянувши [вебінар JURIMEX «Державна допомога бізнесу. Зменшуємо ризики»](#).*

ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО У МЕДИЧНІЙ СФЕРІ

04 вересня 2017 року зареєстровано проект Закону про організацію медичного обслуговування населення в Україні (реєстр. № [7065](#)). Акцентуємо увагу на тому, що Прикінцевими та перехідними положеннями законопроекту передбачено, що власники комунальних закладів охорони здоров'я *впродовж року* з дня набуття чинності цим законом будуть зобов'язані організувати проведення комплексного аудиту комунальних закладів охорони здоров'я та планування їх модернізації, у тому числі з урахуванням *можливості залучення інвестиційних ресурсів шляхом реалізації проектів державно-приватного партнерства*.

ТРИВАЄ ЗАПУСК ПРОЕКТУ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В ЕНЕРГЕТИЦІ

На [засіданні](#) робочої групи Міністерства енергетики та вугільної промисловості з реалізації пілотного проекту «Енергетичний міст «Україна-Європейський Союз» розглянуто та схвалено проект Висновків за результатами проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства вказаного проекту. Відповідні пропозиції надав Міненерговугілля міжнародний Консорціум з *реалізації проекту «Енергетичний міст «Україна – Європейський Союз»*, утвореного міжнародними компаніями - Westinghouse Electric Sweden AB, Polenergia International S.à.r.l.(Люксембург) та EDF Trading Limited (Великобританія). Метою проекту є створення умов для інтеграції об'єднаної енергетичної системи України до європейської енергосистеми ENTSO-E за рахунок забезпечення експорту електричної енергії з *енергоблока № 2 Хмельницької АЕС* до країн Європейського Союзу та створення на цій основі механізму фінансового забезпечення розвитку генеруючих потужностей атомної енергетики. Необхідність реалізації проекту та правові рамки для його ініціювання були затверджені [розпорядженням](#) Кабінету Міністрів України від 15.06.2015 № 671-р «Про започаткування реалізації пілотного проекту «Енергетичний міст «Україна – Європейський Союз». При цьому Міністерство енергетики та вугільної промисловості України [звертає увагу](#) на те, що процедури, які здійснюються стосовно проекту, відповідають вимогам Закону України «Про державно-приватне партнерство», а на підставі результатів аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства Міненерговугілля оголосить конкурс з визначення приватного партнера.

Автор огляду

керівник практики державно-приватного партнерства

ЮЛІЯ КОВАЛЬ

koval.y@jurimex.ua